

PŘEHLED JUDIKATURY
ve věcech manželství
(s přihlédnutím k novému občanskému zákoníku)

Úvod	9	19. Společné užívání družstevního bytu a dohoda o odevzdání a převzetí bytu	49
Seznam použitých zkratk	11	20. Úprava užívání společné věci mezi manžely	50
I. VSTUP DO MANŽELSTVÍ A SVATEBNÍ SMLOUVA	13	21. Správa jmění manželky a manžel jako nezmocněný jednatel	53
1. Vydávání vysvědčení o osobní způsobilosti jako osvědčení stavu	13	22. Žaloba o zrušení vyživovací povinnosti jako běžná záležitost manžela	56
2. Matriční evidence a zápis příjmení podle cizozemského matričního dokladu ...	15	23. Možnost nahrazení dohody o vypořádání vzájemných majetkových vztahů manželů (§ 24a zák. o rodině) dohodou o vypořádání SJM (§ 150 odst. 1 obč. zák.)	56
3. Zrušení svatební smlouvy a prozatímní opatření	17	24. Vypořádání společného jmění manželů ve vztahu k § 18 zák. o rodině	58
4. Slib pro případ sňatku jako svatební smlouva	18	III. NEPLATNOST A NEEEXISTENCE MANŽELSTVÍ	66
5. Právní povaha svatební smlouvy	20	25. Neplatnost manželství pro soukromoprávní překážku	66
6. Zřízení věna a svatební smlouva	22	26. Uznání rozhodnutí cizího soudu a okolnosti vylučující uzavření manželství	67
7. Zrušení svatební smlouvy a poctivá držba manželky	23	27. Otázky posuzování uznání rozhodnutí cizího soudu o neplatnosti manželství	69
8. Předběžná svatební smlouva a závazek přijmout nevěstu jako spoluvlastníka	24	28. Rozhodnutí cizího soudu o neplatnosti manželství a právní důvod jeho neplatnosti neupravený právním řádem České republiky	70
9. Zřízení služebnosti nebo výměnku manželce jako svatební smlouva	26	29. Podmínky uznání rozhodnutí cizího soudu o prohlášení manželství za neplatné	71
10. Postavení manželky jako podnikatelky podle svatební smlouvy	28	30. Uzavření manželství osobou nezletilou starší 16 let	72
11. Vícestranná svatební smlouva a její zrušení	29	31. Rozhodování o povolení uzavřít manželství nezletilým podle ustanovení § 13 odst. 1 zák. o rodině a § 194 o. s. ř.	73
II. VZTAHY MEZI MANŽELY A MAJETKOVÁ PRÁVA	32	32. Choromyslný v opatrovnictví a uzavření manželství	74
12. Společný nájem manželů	32	33. Neplatnost manželství a choromyslnost manželky	76
13. Nedovolené rozšíření věcného břemene a užívání bytu manželem	33		
14. Právo manžela užívat byt či nemovitost ve vlastnictví druhého manžela	34		
15. Odklon od rovnosti podílů při vypořádání BSM (SJM) a péče o rodinu, resp. alkoholismus manžela	38		
16. Vyživovací povinnost a zvláštní příspěvek na náklady bydlení	43		
17. Právo užívat, spravovat a disponovat s výlučným majetkem druhého manžela; výběr z bankovního účtu druhého manžela bez jeho souhlasu	46		
18. Postoupení pohledávky manželi a nutnost notářského ověření	48		

34. K některým otázkám občanského soudního řízení o zbavení, omezení a navrácení způsobilosti k právním úkonům	78	50. Principy schválení soudem dohody rodičů o výchově a výživě nezletilého dítěte	108
35. Neplatnost manželství a omyl v osobě manžela	81	51. Nepřípustnost dohody rodičů o svěřeni dítěte po rozvodu do výchovy jiného občana	109
36. Neplatnost manželství a změna náboženství na oko	83	52. Úprava práv a povinností rodičů k dítěti narozenému po rozvodu manželství	111
37. Neplatnost manželství a smrt manžela	84	53. Povinnost soudu upravit výchovu a výživu nezletilého v případě, že rodiče po rozvodu obnovili soužití	112
38. Uzavřené manželství neplatné pro soukromoprávní překážku	87	54. Neúčinnost rozhodnutí o svěřeni nezletilého dítěte do péče v případě obnovení soužití rodičů po rozvodu	113
IV. ROZVOD A VZTAHY MEZI RODIČI A DĚTMI	89	55. Dohoda o svěřeni dítěte do střídavé péče	115
39. Přednost matky při výchově dítěte	89	56. Požadavky na schválení dohody o svěřeni dítěte do střídavé výchovy rodičů	116
40. Předběžné opatření a styk rodiče s nezletilým dítětem	90	57. Neschopnost rodičů se dohodnout jako překážka rozhodnutí soudu o svěřeni nezletilého dítěte do střídavé výchovy	117
41. Rozvod manželství a podmínka rozhodnutí o úpravě poměrů dětí pro dobu po rozvodu	90	58. Střídavá péče s nesouhlasem jednoho z rodičů	119
42. Delegace v případě úpravy poměrů k nezletilému dítěti v souvislosti s rozvodem manželství	92	59. Styk dítěte s prarodiči	121
43. Vykonatelnost po rozvodu rozsudku o právech a povinnostech rodičů k nezletilým dětem upravujícího poměry před rozvodem	94	60. Právo dítěte na soudní a jinou právní ochranu	121
44. Omezení možnosti vycestovat z ČR v době rozhodování soudu o úpravě poměrů nezletilého dítěte	97	61. Školní docházka při rozhodování o úpravě styku otce s dítětem	123
45. Závaznost dohody manželů o výchově dětí pro opatrovnícký soud	101	62. Materiální vykonatelnost rozsudku v případě neurčitosti počátku úpravy styku s nezletilým dítětem	127
46. Styk dítěte s druhým manželem po rozvodu	102	63. Rozhodování soudu mezi svěřením nezletilého dítěte do střídavé péče rodičů a mezi výlučnou péčí jednoho z rodičů	131
47. Pozbytí účinnosti dřívější úpravy práv a povinností rodičů k nezletilému dítěti nabytím právní moci rozhodnutí o rozvodu	103	64. Úprava poměrů nezletilého dítěte pro dobu po rozvodu	134
48. Vzdálenost bydliště jako hledisko při rozhodování soudu o svěřeni nezletilého dítěte do výchovy jednoho z rodičů	104	65. Povinnost rodiče poskytovat informace o dítěti	141
49. Vzájemný poměr úpravy práv a povinností rodičů k nezletilému dítěti před a po rozvodu	106	66. Hlediska uplatňovaná soudem při rozhodování o střídavé výchově dítěte	143
		67. Rozhodování soudu o střídavé výchově dítěte a zjištění názoru dítěte na věc	154

68. Nekázeň rodinného příslušníka jako důvod pro svěření dítěte do ústavní výchovy 165
69. Průtahy v řízení o umožnění styku otce s dítětem 167
70. Úprava styku rodiče s dítětem za přítomnosti orgánu sociálně-právní ochrany dětí 169
71. Ochrana rodičovství a snaha otce o co nejširší styk s nezletilým dítětem 173
72. Úprava styku s nezletilým dítětem na základě předběžného opatření 176
73. Zákaz styku rodiče s dítětem ve vleklém sporu mezi rodiči 179
74. K úpravě styku dítěte s jeho původním matrikovým otcem, jehož otcovství bylo později popřeno 184
75. Právo na ochranu soudu při zajištění přiznaného práva na styk s nezletilým dítětem 197
76. Nepřípustnost dovolání v případě úpravy styku otce s nezletilým dítětem 201
77. Neústavnost předběžného opatření o umístění nezletilého dítěte do psychiatrické léčebny při odmítání styku s druhým rodičem 202
78. Otec zbavený rodičovské zodpovědnosti jako účastník řízení o zákaz styku s nezletilým dítětem ... 215
79. Změna výchovy a svěření nezletilého dítěte na „zkoušku“ 217
80. Změna rozhodnutí soudu o ústavní výchově nezletilého dítěte 218
81. Změna dohody rodičů o výchově nezletilého dítěte 220
- V. ROZVOD A VYPOŘÁDÁNÍ MAJETKOVÝCH PRÁV 222**
82. Rozvod s manželem prohlášeným za mrtvého 222
83. Rozvod s nezvěstným manželem 223
84. Oddělené bydliště před rozvodem 224
85. Úplata manžela za rozvod 226
86. Rozvod v době zahájení řízení o prohlášení manžela za mrtvého 226
87. Rozvod manželství a nevěra 228
88. Z rozboru a zhodnocení soudního rozhodování o rozvodu manželství ... 229
89. Rozvod manželství a lehkomyšlný postoj k manželství 269
90. Vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí podle smlouvy o vypořádání podle § 24a odst. 1 písm. a) zák. o rodině 272
91. K úpravě užívání společné věci manželů soudem 275
92. Společný nájem bytu manžely 277
93. Možnost odstoupení od dohody o rozvodu 281
94. Neurčitost smlouvy o vypořádání podle § 24a zák. o rodině pro nedostatečné označení nemovitosti 282
95. Platnost smlouvy o vypořádání vzájemných majetkových práv manželů 283
96. Neurčitost smlouvy o vypořádání podle § 24a zák. o rodině po přečíslování parcel katastrálním úřadem 287
97. Právo na soudní ochranu a použití interpretačních pravidel při zjišťování obsahu dohody o vypořádání SJM 289
98. Neúčinnost smlouvy o vypořádání vzájemných majetkových vztahů v případě nerealizovaného rozvodu ... 294
99. Právní povaha smlouvy o vypořádání vzájemných majetkových práv manželů 296
100. Vyloučení následného regresu bývalého manžela 299
101. Úprava narovnání v rámci písemné smlouvy podle § 24a zák. o rodině 301
102. Úprava vyživovací povinnosti v rámci písemné smlouvy podle § 24a zák. o rodině 305
103. Společné jmění manželů a žaloba vylučovací (excindační) po rozvodu manželství 313
104. Platnost smlouvy o vypořádání vzájemných majetkových práv manželů 318
105. Náhrada nákladů řízení o rozvod 322
106. Užívání příjmení u rozvedené manželky 324

VI. VYŽIVOVACÍ POVINNOST MEZI MANŽELY NEBO MEZI BÝVALÝMI MANŽELY	326
107. Výživné manželky jako bezdůvodné obohacení	326
108. Podmínky nařízení předběžného opatření určení výživného pro manželku	327
109. Právo užívat byt manželem nevlastníkem a výklad pojmu „vlastní byt“	329
110. Snížení či zrušení výživného mezi manžely a změna soudního rozhodnutí	331
111. Dobrovolný rozvod a výživné manželce	334
112. Úprava důchodů, které jsou jediným zdrojem příjmů; příjmy z výživného ...	335
113. Dokazování ve věcech výživného mezi manžely	335
114. Nepřiznání výživného manželovi z důvodu porušení jeho manželské věrnosti	336
115. Právo na výživné rozvedeného manžela	340
116. Předpoklady pro určení výživného rozvedené manželky	342
117. Výše výživného požadovaného pro rozvedeného manžela v žalobním návrhu	343
118. Nároky osob odkázaných na výživu úpadce od 1. května 2000	344
119. Vyživovací povinnost a promlčení náhrady při plnění za jiného	350
120. Plnění vyživovací povinnosti za jiného a vyloučení odpovědnosti za bezdůvodné obohacení	351
121. Právo rozvedeného manžela na bytovou náhradu	352
122. Vyloučení odpovědnosti za bezdůvodné obohacení a změna rozsudku o výživném	355
Přehled uveřejněných judikátů podle právních předpisů	357
Věcný rejstřík	364